

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Primăria mun. Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Mirolux-Plus” privind intentarea procedurii de executare silită a hotărârii judecătorești,

împotriva încheierii din 13 martie 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 3r-92/25
NR. PIGD 2-21077305-01-3r-28032025)*

Caracterul executoriu al hotărârilor judecătorești, emise în privința persoanelor juridice de drept public și obligația părților de a executa hotărârea judecătorească în ordinea contenciosului administrativ și de a informa instanța despre măsurile de executare silită întreprinse în termenul acordat, întru evitarea aplicării amenzii stipulate de art. 254 din Codul administrativ.

Curtea de Apel Centru, jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan,

14 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul declarat de Primăria mun. Chișinău,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 3 mai 2023, SRL „Mirolux-Plus” a depus la Curtea de Apel Chișinău, cerere privind intentarea procedurii de executare silită a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 septembrie 2021.

2. Prin scrisoarea de informare din 1 iulie 2024, Curtea de Apel Chișinău a stabilit Primăriei municipiului Chișinău un termen de 20 de zile calendaristice de la recepționarea notificării pentru executarea benevolă a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 septembrie 2021. Scrisoarea de informare a fost notificată Primăriei municipiului Chișinău la data de 4 iulie 2024. În termenul stabilit autoritatea publică debitoare nu a reacționat și nu a informat Curtea de Apel Chișinău despre executarea documentului executoriu, cu anexarea înscrisurilor confirmative în acest sens.

3. Prin scrisoarea de informare din 15 octombrie 2024, a fost stabilit autorității publice debitoare un termen suplimentar de 15 de zile de la recepționarea notificării pentru executarea benevolă a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 septembrie 2021, în modul în care actul judecătoresc a fost adoptat. Totodată s-a atenționat autoritatea publică debitoare - Primăria municipiului Chișinău că, în cazul neexecutării hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 septembrie 2021, în termenul stabilit prin prezenta, în conformitate cu prevederile art. 254 Cod administrativ, instanța de apel va stabili și încasa în privința acesteia sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20 000 de unități convenționale. Scrisoarea de informare a fost notificată Primăriei municipiului Chișinău la data de 17 octombrie 2024.

4. Prin răspunsul din 1 noiembrie 2024, Primăria municipiului Chișinău a menționat că, condiția impusă atât de lege cât și de sistemul automatizat este că în lipsa cererii înregistrate și semnate de către solicitant (conform anexei nr. 1¹ din Legea 163/2010) nu este posibil de a iniția procedura de eliberare a actului permisiv solicitat, fapt despre care SRL „Mirolux Plus” a fost informată, însă nu s-a conformat procedurii. Unica modalitate tehnică de eliberare a actelor permisive, indiferent dacă este în baza unei hotărâri judecătorești sau nu, este doar prin intermediul SIA GEAP. Iar în lipsa cererii corespunzătoare, sistemul informațional

automatizat atât tehnic cât și legal nu permite inițierea eliberării actului permisiv. Astfel, a solicitat să se constate imposibilitatea executării actului judecătoresc pe motiv de inacțiune a creditorului, cu încetarea procedurii de executare.

5. Prin obiecțiile depuse la 13 noiembrie 2024 asupra răspunsului Primăriei municipiului Chișinău, SRL „Mirolux-Plus” a solicitat emiterea actului administrativ în ordinea prevăzută de art. 255 alin. (1) Cod administrativ, privind eliberarea SRL „Mirolux- Plus” a certificatului de urbanism pentru proiectarea unui obiectiv de alimentație publică cu regimul de înălțime P+E, cu terasă de vară, pe lotul de teren cu nr. cadastral 0100105307.

6. Prin încheierea din 13 martie 2025 a Curții de Apel Centru a fost inițiată procedura de executare a documentului executoriu – hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 septembrie 2021. A fost respinsă cererea SRL „Mirolux-Plus” cu privire la emiterea actului administrativ în ordinea prevăzută de art. 255 alin. (1) Cod administrativ, de către instanța de judecată. A fost respinsă cererea depusă de Primăria municipiului Chișinău cu privire la constatarea imposibilității executării actului judecătoresc pe motiv de inacțiune a creditorului, și încetarea procedurii de executare. S-a stabilit debitorului Primăriei municipiului Chișinău termen de 15 zile calendaristice din momentul comunicării prezentei încheieri, pentru executarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 septembrie 2021, în modul în care actul judecătoresc a fost adoptat. S-a atenționat repetat autoritatea publică debitoare că în cazul neexecutării hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 septembrie 2021, în termenul stabilit prin prezenta încheiere, în conformitate cu prevederile art. 254 din Codul administrativ, instanța de apel va stabili și încasa în privința acesteia sau a conducătorului o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20 000 de unități convenționale.

7. La 20 martie 2025, Primăria mun. Chișinău a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 13 martie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând casarea acesteia ca fiind ilegală (f.d. 164-167).

8. În opinia recurentului, instanța de apel a examinat formal circumstanțele cauzei și nu a intrat în esența litigiului, iar în absența unei motivări juridice adecvate, a obligat autoritatea publică la întreprinderea unor acțiuni contrare dispozițiilor legale. În acest sens, a reținut că autoritatea publică locală este în imposibilitate de a iniția procedura de executare a hotărârii judecătorești prin eliberarea certificatului de urbanism, în lipsa unei cereri conforme formulată de SRL „Mirolux-Plus”.

9. La 28 martie 2025, în adresa SRL „Mirolux-Plus” a fost expediată copia recursului depus de Primăria mun. Chișinău.

10. Până la data stabilită pentru examinarea cererii de recurs depusă de Primăria mun. Chișinău, intimată nu a depus referință, în care să-și expună opinia asupra recursului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 181 alin. (1) din Codul administrativ:

„(1) Dacă o acțiune poate fi realizată doar de debitorul executării și nu este realizată benevol, atunci acesta poate fi determinat să realizeze acțiunea prin amendă de constrângere. În cazul acțiunilor substituibile poate fi stabilită o amendă de constrângere atunci când realizarea prin substituire nu promite succes sau debitorul executării nu este în stare să suporte cheltuielile care rezultă din realizarea acțiunii de către un terț.”

12. Art. 185 alin. (1), (3) și (4) din Codul administrativ:

„(1) Înainte ca măsurile coercitive să fie aplicate față de debitor, acesta este somat despre posibilitatea utilizării măsurilor coercitive. În somație se stabilește un termen rezonabil pentru executare. Stabilirea termenului nu este necesară dacă urmează să fie impusă o tolerare a acțiunii sau o inacțiune.

(3) În somație se indică măsura coercitivă care se intenționează a fi aplicată. Dacă are loc o somare cu mai multe măsuri coercitive, atunci în ea se indică ordinea în care acestea urmează să fie aplicate. Dacă se face somarea cu aplicarea măsurii de realizare prin substituire, atunci în prealabil se apreciază costurile preliminare, iar în somație se indică suma concretă a acestora. În cazul somării cu o amendă, se indică mărimea amenzii. În cazul somării cu o amendă pentru impunerea unei obligații de inacțiune, suplimentar se indică asupra faptului că pentru fiecare caz de neexecutare va fi scadentă o amendă.

(4) Somația scrisă se notifică.”

13. Art. 186 alin. (1) din Codul administrativ:

„(1) Măsurile coercitive se aplică în conformitate cu somația făcută.”

14. Art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ:

„(1) Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii:

b) respinge recursul;

(2) Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

15. Art. 249 alin.(1)-(4) din Codul administrativ:

„(1) Hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol.

(2) Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sînt competente instanțele de apel.

(3) Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

(4) Prevederile art.174 se aplică corespunzător.”

16. Art. 250 lit. a)-c) al Codului administrativ:

„Titluri executorii sînt:

- a) hotărârile judecătorești executorii;
- b) încheierile judecătorești executorii conform art.214 și 215; și
- c) tranzacțiile de împăcare conform art.217.”

17. Art. 251 alin. (1) din Codul administrativ:

„(1) Hotărârile judecătorilor sînt executorii după expirarea termenului de apel.”

18. Art. 253 alin. (1), (3) și (4) al Codului administrativ:

„(1) Pentru impunerea acțiunilor, a tolerărilor sau a inacțiunilor în privința persoanelor juridice de drept public sînt aplicabile măsurile coercitive conform art.254-256.

(3) Înaintea desfășurării executării, conducătorul persoanei juridice de drept public este informat în scris despre intenția de executare. Această prevedere nu se aplică în cazul executării ordonanțelor provizorii și în alte cazuri urgente.

(4) Scrisoarea de informare trebuie să indice asupra măsurii de executare care se intenționează și să stabilească un termen pentru îndeplinirea benevolă a obligațiilor de executat. Acest termen nu poate depăși 30 de zile.”

19. Art. 254 din Codul administrativ:

„Dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrîngere în mărime de la 100 la 20000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrîngere pot fi repetate.”

20. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

21. Art.112 alin.(1), (3)-(4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Termenul stabilit în săptămîni, luni sau o perioadă care cuprinde mai multe luni (ani, semestre, trimestre) expiră, în cazul prevăzut la art.111 alin.(3), în acea zi a ultimei săptămîni sau ultimei luni care, prin denumirea sau numărul ei, corespunde zilei în care a survenit evenimentul sau momentul în timp respectiv, iar în cazul prevăzut la art.111 alin.(4), acesta expiră în acea zi a ultimei săptămîni sau ultimei luni care precedă ziua în care, prin denumirea sau numărul ei, corespunde zilei în care a început să curgă termenul.

(3) Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

(4) Dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.”

22. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

23. Art.120 din Constituția Republicii Moldova, stipulează că:

„Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

24. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Primăria mun. Chișinău s-a conformat dispozițiilor art.249 alin.(3) al Codului administrativ, indicat la pct.15, și a depus în termen recursul la data de 20 martie 2025, în condițiile în care a recepționat copia încheierii din 13 martie 2025 a Curții de Apel Centru la 17 martie 2025 (f.d. 162).

25. Studiind materialele dosarului, precum și argumentele recurentului invocate în cererea de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

26. Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 septembrie 2021, s-a admis parțial acțiunea în contenciosul administrativ depusă de SRL „Mirolux-Plus”. S-a recunoscut ca ilegal refuzul Primăriei municipiului Chișinău nr.21/1461AP din 22.01.2021 și refuzul Primăriei municipiului Chișinău nr.21/3467 din 13.05.2021. S-a obligat Primăria municipiului Chișinău să elibereze SRL „Mirolux-Plus” certificat de urbanism pentru proiectarea unui obiectiv de alimentație publică cu regimul de înălțime P+E, cu terasă de vară, pe lotul de teren cu nr. cadastral 0100105307. De asemenea s-a dispus încasarea din contul Primăriei municipiului Chișinău în beneficiul SRL „Mirolux-Plus” suma de 2 000 (două mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest pretențiile reclamantului SRL „Mirolux-Plus”, s-au respins ca neîntemeiate.

27. Prin decizia din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Primăria municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 20 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

28. Prin încheierea din 2 noiembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Primăria municipiului Chișinău, s-a declarat inadmisibil.

29. Prin cererile din 4 noiembrie 2022 și 6 martie 2023, SRL „Mirolux-Plus”, în temeiul hotărârii din 20 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, menținută de instanțele ierarhic superioare, a solicitat Primăriei municipiului Chișinău executarea benevolă a hotărârii, cu eliberarea SRL „Mirolux-Plus” certificat de urbanism pentru proiectarea unui obiectiv de alimentație publică cu regimul de înălțime P+E, cu terasă de vară, pe lotul de teren cu nr. cadastral 0100105307.

30. La 3 mai 2023, SRL „Mirolux-Plus” a depus prezenta cerere, prin care a solicitat intentarea procedurii de executare silită a hotărârii din 20 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.1-6).

31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea actului judecătoresc contestat, prin prisma cadrului legal enunțat, a concluziilor indicate de instanța ierarhic inferioară și a argumentelor invocate de recurent, precum și reieșind din materialele cauzei, conchide că Curtea de Apel Centru întemeiat a respins cererea depusă de Primăria municipiului Chișinău cu privire la constatarea imposibilității executării actului judecătoresc pe motiv de inacțiune a creditorului, și încetarea procedurii de executare, precum și a stabilit debitorului Primăriei municipiului Chișinău termen de 15 zile calendaristice din momentul comunicării prezentei încheieri, pentru executarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 septembrie 2021, în modul în care actul judecătoresc a fost adoptat.

32. Instanța de recurs apreciază drept întemeiate raționamentele instanței de apel, prin care s-a explicat că neexecutarea hotărârilor judecătorești nu poate fi justificată prin inacțiunea creditorului, obligația de a executa hotărârea revine debitorului, nu creditorului. Executarea silită este în sarcina debitorului, iar în speță, Primăria este cea obligată să emită certificatul de urbanism.

33. Totodată, s-a menționat că încetarea executării pe motivele invocate de autoritatea publică debitoare s-ar traduce prin negarea efectului obligatoriu al hotărârii judecătorești, ceea ce ar submina principiul securității juridice. În plus, cererea Primăriei nu are fundament juridic, și că de facto Primăria municipiului Chișinău încearcă să evite executarea unei hotărâri definitive.

34. Mai mult, instanța de recurs reține că la caz nu există o imposibilitate obiectivă de executare, Primăria nu a dovedit că nu poate emite certificatul din motive independente de voința sa, precum și nu își poate justifica lipsa de acțiune prin lipsa intervenției creditorului. Or, însăși din poziția Primăriei municipiului Chișinău se reține că creditorul totuși a depus diligența necesară și a depus la data de 07.03.2023 în adresa Primăriei municipiului Chișinău cererea cu nr. de înregistrare 2-03/1-500, prin care SRL "Mirolux-Plus" a solicitat eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea unui, obiectiv de alimentație publică cu regimul de înălțime P+E cu terasă de vară pe lotul de teren cu nr. cadastral 0100105307. Însă, prin scrisoarea răspuns nr. 203/1-500 din. 26.04.2023 Primăria municipiului Chișinău a refuzat eliberarea certificatului de urbanism.

35. Având în vedere considerentele anterior expuse, instanța constată că argumentele invocate de Primăria municipiului Chișinău nu pot fi reținute. Or, obligația intimatului de a depune o cerere conformă nu poate fi invocată în condițiile în care, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pronunțată la 20 septembrie 2021 și rămasă definitivă prin menținerea sa de către instanțele ierarhic superioare, a fost deja stabilită obligația Primăriei municipiului Chișinău.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că Statul, atunci când apare în calitate de debitor, trebuie să execute hotărârile judecătorești irevocabile necondiționat și într-un termen rezonabil, în caz contrar sancțiunile procedurale îi sunt opozabile în plină măsură. Respectiv, autoritățile statului trebuie să întreprindă măsurile de executare și să înștiințeze în termen instanța de executare despre măsurile întreprinse.

37. Or, la caz, materialele dosarului atestă că, contrar dispozițiilor art.112 alin.(3)-(4) din Codul de procedură civilă, certificatul de urbanism pentru proiectarea unui, obiectiv de alimentație publică cu regimul de înălțime P+E cu terasă de vară pe lotul de teren cu nr. cadastral 0100105307 nu a fost emis, cel puțin pînă la emiterea încheierii din 13 martie 2025 de către Curtea de Apel Centru, care face obiectul prezentului recurs.

38. Astfel, instanța de recurs atestă că măsurile întreprinse de către instanța de executare, prin stabilirea debitorului Primăriei municipiului Chișinău termen de 15 zile calendaristice din momentul comunicării prezentei încheieri, pentru executarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 septembrie 2021, în modul în care actul judecătoresc a fost adoptat și a înștiința în termen instanța de executare despre măsurile întreprinse în acest sens, sunt întemeiate, legale și absolut corecte.

39. Subsidiar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă cu titlu de principiu că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul la un proces echitabil ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică a unui stat ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă, în detrimentul unei părți a procesului (Immobiliare Saffi v. Italia, 28 iulie 1999, §63; Șandor v. România, 24 martie 2005, § 23). De asemenea, dreptul la executarea unei hotărâri, face parte integrantă din „dreptul la o instanță” (Hornsby împotriva Greciei, pct.40; Scordino împotriva Italiei (nr.1) (MC), pct.196). În caz contrar, garanțiile art.6§1 din Convenție ar fi lipsite de orice efect util (Bourdov împotriva Rusiei, pct.34 și 37).

40. Așadar, din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar instanța de recurs o verifică sub aspect de legalitate la momentul emiterii ei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea din 13 martie 2025 a Curții de Apel Centru.

41. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de Primăria mun. Chișinău împotriva încheierii din 13 martie 2025 a Curții de Apel Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc